

UVOĐENJE ODGOVORNOSTI PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI U RADNE

ODNOSE U ZEMLJAMA PARTNERIMA NA PROJEKTU CERP

Collective bargaining and environmental
responsibility – challenges and perspectives
for transport and public sector

- Kolektivnim pregovaranjem u Španiji teži se da se u domen radnih odnosa uvede inovativan regulatorni okvir za postizanje održivosti, kao i da se uvede zaštita životne sredine kao jedan od elemenata koje je nužno imati u vidu u postupcima kolektivnog pregovaranja.
- Zeleno kolektivno pregovaranje mora biti praćeno povećanom opštom svešću, većim brojem zakonskih akata kojima se promoviše takva aktivnost, kao i većom povezanošću predloga donosilaca politika (na evropskom nivou i na nivou same Španije) sa konkretnim potrebama stanovništva.

- U Poljskoj je koncept zelenog socijalnog dijaloga uglavnom nepoznat. Kolektivni ugovori, koji se gotovo isključivo nalaze na nivou kompanija, tradicionalno se fokusiraju na plate i uslove rada. Pominjanje dekarbonizacije pronađeno je samo u skorašnjim izolovanim slučajevima u energetskom sektoru.
- Očuvanje zaposlenosti, stvaranje novih radnih mesta i socijalna zaštita radnika su najkritičnija pitanja u poljskom socijalnom dijalogu u vezi sa zelenom tranzicijom; postoje dva tripartitna socijalna sporazuma sa merama za ublažavanje njenih negativnih uticaja u sektorima zasnovanim na uglju.

- Kolektivni pregovori i socijalni dijalog u Portugalu u maloj meri se bave pitanjima zaštite životne sredine, naročito usled nedovoljne posvećenosti zainteresovanih strana koje se više bave čekanjem stranih izvora finansiranja nego podsticanjem promena propisa.
- Odsustvo kolektivnih ugovora koji se bave zelenom tranzicijom, nizak stepen razvijenosti socijalnog dijaloga, nedovoljan nivo stručnosti za pregovaranje o pitanjima zaštite životne sredine i nedovoljna uključenost socijalnih partnera u napore da se obezbedi pravedna tranzicija, neki su od aspekata koji koče zeleno kolektivno pregovaranje u Portugalu.

- U Srbiji je prisutan značajan stepen neupućenosti u osnovne koncepte zelene tranzicije, ne postoji socijalni dijalog niti kolektivno pregovaranje koje uzima u obzir pitanja zaštite životne sredine, kao ni zaštita za radnike u svetlu promena izazvanih zelenom tranzicijom.
- Nosioi malobrojnih inicijativa za razvoj zelene privrede u Srbiji su multinacionalne kompanije, a postoje i određeni pokušaji da se zakonodavstvo uskladi sa evropskim propisima budući da je Srbija potpisnica Pariskog sporazuma kao i zemlja kandidat za članstvo u EU.

- U Severnoj Makedoniji je potreban ujedinjen pristup socijalnih partnera sa ciljem jačanja odgovornosti prema životnoj sredini u radnom okruženju; unapređenje aspekata poput bezbednosti i zdravlja na radu, smanjenje zagađenja ili povećanje energetske efikasnosti.
- Iako je prepoznata potreba za uključivanjem pitanja zaštite životne sredine u kolektivno pregovaranje u Severnoj Makedoniji, radnici su ti koji vrše najjači pritisak da se gore navedena pitanja uvrste u poslovne prakse preduzeća.

- Osnovne teme socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja u Grčkoj tiču se socijalne zaštite i uslova rada u procesima zelene tranzicije; stavljanjem naglaska na "klasifikaciju zelenih poslova" i pružanjem prilika da se steknu neophodne veštine za izvršavanje zadataka u vezi sa zaštitom životne sredine.
- U pojedinim kolektivnim ugovorima u Grčkoj uvedene su promene u smislu zaštite životne sredine, te su tako predviđene odredbe koje se odnose na naknade zaposlenima i učestvovanje zaposlenih u kompanijama u odgovaranju na izazove koji se tiču zaštite životne sredine kao što su smanjenje emisija, održivi transport ili planovi integrisane mobilnosti.